

Nr 140

Av herr Nilsson i Gävle m. fl., om sänkning av riksbankens diskonto.

(Lika lydande med motion nr 105 i Första kammaren)

Sedan regeringen bröt 50-talets lågräntepolitik och övergick till högräntepolitik har denna penningpolitik medverkat till prisstegringar och en ny dyrtid. Särskilt på bostadsmarknaden kan man i siffror avläsa hur den förda räntepolitiken drivit hyror och bostadskostnader i höjden.

Regeringens förhoppning att en hög ränta skulle motverka icke önskvärda investeringar torde mera vara uttryck för en teoretisk spekulatio. Spekulationer och förhoppningar om goda vinstmarginaler har varit och är alltjämt starkare än den eventuella återhållsamhet som högräntepolitiken var avsedd att frammana.

Högräntepolitikens mest utmanande drag är emellertid att densamma icke drabbar de stora företagen på samma fördyrande sätt som den drabbar småföretagare, småjordbrukare och bostadskonsumenter. Storföretagen kan i högre grad lita till egna finansiella resurser. En ytterligare prioriterad ställning erhåller storföretagen genom bestämmelserna om återlåningsrätten av arbetsgivaravgifterna till ATP. De verkligt stora företagen kan här återgarantera sig kapital till en ränta som med endast en halv procent överstiger i marknaden gällande inlåningsränta. Sammanflätningen av industri- och bankkapital verkar här ånyo med logisk genomslagskraft och får som resultat att storföretagen och bankerna vid krediternas slutomlopp faktiskt erhållit dessa för en genomsnittligt lägre ränta än den som officiellt gäller på lånemarknaden och som småföretagare och mindre låntagare tvingas betala.

Högräntepolitik gynnar alltid kapitalägarna och missgynnar dem som tvingas låna kapital. Det är utifrån denna uppfattning som vi förvånas över att regeringen funnit sig föranlåten att rekommendera och tillsammans med riksbanksfullmäktige föra en sådan högräntepolitik, vars följder vi här mycket kort har antytt. Detta är desto mer förvånande som regeringen samtidigt säger sig vilja föra en politik som skall förhindra prisstegringar. Detta sägs samtidigt som ingen kan förneka att de höga räntorna, på såväl den korta som långa lånemarknaden, i hög grad medverkat till de skyhöga bostadskostnaderna och därmed försvårat möjligheterna att föra en socialt ansvarig bostadspolitik.

Den kommunistiska riksdagsgruppen har motionsledes vid flera tidigare riksdagar hemställt om initiativ för att åstadkomma räntesänkning. Motionerna har som regel besvarats med att riksdagen icke kan fatta ett sådant beslut, enär beslut om räntesänkning eller räntehöjning alltid måste ske snabbt och utan förvarningar. Vi kan till en del acceptera denna mening, men vad vi icke kan acceptera är att riksdagen icke skall ha några möjligheter att genom beslut och uttalanden säga sin oförytterliga mening om den förda räntepolitiken och påverka densamma.

Med stöd av ovanstående finner vi det på nytt nödvändigt att hemställa, att riksdagen i skrivelse till riksbanksfullmäktige föreslår fullmäktige att vidtaga åtgärder i syfte att sänka riksbankens diskonto.

Stockholm i januari 1967

Henning Nilsson (k)
i Gävle

Gustav Lorentzon (k)

Gösta Andersson (k)
i Luleå

Gunvor Ryding (k)

Sven Hector (k)

C. H. Hermansson (k)

Erik Karlsson (k)
i Huddinge

Axel Jansson (k)